

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Ordo Et Caerimoniae Synodi, Celebratae in absentia Illustrissimae &
Reverendissimae Suae Celsitudinis, VII Octobris, MDCLIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

ORDO ET CÆRIMONIÆ
SYNODI,

Celebratæ in absentia

Illustrissimæ & Reverendissimæ Suæ Celsitudinis,

vii Octobris, M D C L I I I.

Ridie, & ante Synodum, omnia observata sunt, ut in Synodo Illustrissime Suæ Celsitudinis vernali, præcedente, celebratâ XVIII Martii labentis hiujus anni; Deputati eodem modo excepti & deducti; D. Abbas Iburgensis in Pontificalibus eadem exercuit; & sub solenni Sacro omnes, uno altero excepto, publicè Sacram Communionem sumpserunt.

Post processionem ad locum consuetum, omnibus confidentibus, peractisque ceremoniis ex Pontificali, prælecta fuit Commissione Suæ Celsitudinis, sequentis tenoris.

FRANCISCVS G V I L E M V S,
Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Episcopus Osnabrugensis, &c. Venerabilibus, Nobilibus, atque Honorabili & Doctissimo, devotis, sincerè Nobis in Christo dilectis, & fideli, Joanni à Leerardt, Joanni Ortoni à Dorgelo, & Joanni Bisshopinck, Cathedralis Nostræ Ecclesiæ Osnabrugensis respectivè Preposito, Subseniori, & Officiali Curia Nostræ Episcopalis ibidem, Salutem in Domino.

Venerabiles, Nobiles, Honorabiles & Doctissime, devoti, sincere Nobis in Christo dilecti, & fidelis. Cum per Nostræ gravisimæ sollicitudinis publicas occupationes, & Sacri Romani Imperii Comitia, quibus adhucdum intendere debemus, impediatur, quo minus futura Synodo, quæ in Civitate Nostra Osnabrugensi, Feriâ tertâ post Remigii, quæ incidit in diem septimam mensis Octobris, ex laudabili Majorum Nostrorum & Pfædeceforum Episcoporum Decretis celebrabitur, pro hac vice personaliter interesse & praesidere non possumus: Nos vobis, de quorum prudentia, zelo, pietate, & legalitate singularem & antehac probatam gerimus fiduciam, praesentium tenore conjunctim & divisim in Domino committimus, ut dictæ Synodo, nomine Nostro, praesideatis, & Synodales hasce Constitutiones, quas vobis transmittimus de novo inculcandas, aliaque necessaria promulgari curetis, ac ad earum tandem observantiam Clerum Dioecesis Nostræ Osnabrugensis

admoveatis, &c, quicquid in dictâ Synodo personaliter agere possemus, Nostro nomine peragatis; infuper etiam illius Synodi Acta, & praesentium ac absentium nomina, ad Nós in scripto referatis. Ut etiam faciliorem singuli Parochi, per Dicecisin hanc nostram, harum Constitutionum Nostrarum seriem commodius observare valeant, idcirco Officiali Nostro specialiter demandamus, ut omnibus ac singulis Decanis tam Cathedralis & Collegiatarum, quam Ruralibus, & Monasteriorum Praelatis, copiam horum Decretorum Synodalium, quoad typis edantur, communicet; ut in proxima visitatione de corundem observantia aut negligentia penitus constare possit, nec quispiam scelus excusare valeat, quod sufficienter intimata aut publicata non sint. Hæc est seria voluntas Nostra, manu & sigillo nostris roborata. Valete in Domino. Datum ex Residentia Nostra Episcopali, Ratisbonæ, die XXII Septembris, anno M D C L I I I, Episcopatum Nostrorum, Osnabrugensis vigesimo octavo, Ratisbonensis quinto, Mindensis & Verdensis vigesimo quarto.

Prelectâ hac Commissione, incepit est Synodus; nominati Promotores, Secretarius, & Actuarius, iidem qui antehac.

Exinde Notarius Synodi prælegit catalogum omnium eorum qui de jure vel consuetudine huic Synodo interesse tenentur; non omisssius qui ob alienam religionem modo non comparent; pro iisque respondicunt illi Catholicî vicini Pastores, quorum curæ illius districtus Catholicorum animæ, in defœlum proprietum Parochorum, commissæ sunt; notatique absentes.

Absentium contumaciam accusavit Promotor more solito; sed suspensa multâ usque ad declarationem Suæ Celsitudinis. Subsecuta fuit Concio Synodalis, quam Pastor in Baubexen & Deianus Christianatus in Fürstenaue, Pater Nicolaus Schaten Societas Iesu, ex commissione, apte & eleganter peroravit.

Post hanc Dominus Christianus Brockman, Pastor in Wahlenhorst, uti Secretarius, loco Domini Comadi Burenii Pastoris, prælegit Decreta, imprimis generalia, deinde speciaalia, ab Illustrissimi

ij E e 2

strissima Sua Celsitudine transmissa, (de quorum transmissione ipsamet Commissio mentionem fecit) paucis tamen Dominus Officialis Clerum de eorumdem observantia premonuit, & de consensu D.D. Deputatorum, publicanda porrexit.

Ad Decretum sextum generale de professione fidei, eam, simulque juramentum Pastorale emisit Leopoldus Dunvaldt, noviter institutus Pastor in Gesmilde. Incorruptum Pastoratum, ad Sanctum Vitum & in Glaen constitutendorum, reservatum fuit ad proximam Synodum, cum debite nondum praesentati, nec approbati fuerint. Declaratum præterea, vacare Pastoratum Latensem in Embalandia per liberam resignationem Parris Gabrielis Mannigholi, Conventualis S. Francisci. Præterea emisit juramentum consuetum P. Arnoldius

Langenberg, Ordinis S. Benedicti, Pastor in Iburg, & Lector Philosophia Monasterii Ibburgensis, quamquam noviter a Sua Celsitudine constitutus Decanus Christianitatis illius districtus.

Ad Decretum octavum generale, facta fuit commemoratione animarum, quondam Hermanni Wilagens, Decani Collegiatæ Ecclesie S. Alexandri in Wildeshausen; Corradi Rasirups, quondam Vicarii Cathedralis Ecclesie; item Davidis Bernings, Vicarii Collegiatæ Ecclesie S. Ioannis; hoc semestri pè defunctorum, commendata quoque fuit anima, non quidem naturaliter, sed civiliter defuncti, Hermanni Rosings, qui, in reprobum sensum datus, à fide & religione apostataavit; ut eam Deus ad gremium orthodoxæ Ecclesie reducere dignetur.

SEQVNTVR DECRETA SYNODALIA SPECIA利亚,

Ex mandato Reverendissimi & Illustrissimi Domini Episcopi Osnabrugensis, &c. Domini FRANCISCI GVIELMI, die VIII mensis Octobris, anno M D C LIII, Osnabrigi, in Synodo Autumnali, publicata.

INGRESSVS DECRETORVM.

Quandoquidem in nupera Visitatione, per Diœcesin hanc nostram Osnabrugensem, hoc anno quinquagimo tertio, per Commissarios Nostro nomine facta, diversos adhucdum abusus ac defectus, nec non Statutorum Nostrorum Synodalium prævaricationes apud nonnullos, proh dolor, comperimus: hinc sequentia Decreta, ex sollicitudine Nostra Episcopali, denuo inculcanda duximus, & observanda, sub comminatione respectivè penarum & Ecclesiasticarum censurarum, etiam in inobedientes ferendam, scriò ac ultimò demandamus.

DECRETVM II.

In collatione Sacramenti Baptismi nemo plures quam duos Patrinos admittat; reliquos, ut testes, libro solummodo inscribat. Infantibus item nulla nomina, præterquam Sanctorum, in Embalandia præfertim, imponantur.

DECRETVM III.

SVbella, in templis noviter erigenda, ita exstruantur, ut in iis genu flecti possit; nec prospectum ad Altare summum impedian, aut lateralibus nimis vicina sint.

DECRETVM IV.

Vbi redditus fabricæ pro necessariis Ecclesie sumptibus non sufficiunt, bono modo, & cum præscitu Magistratus aut Communictatis loci, parochiani ad succurrentum permovantur: quod si restiterint, Nobis pro congruo remedio, deferantur.

DECRETVM V.

Festa & Abstinentiae per annum, tam in civitate quam ruri, accuratius juxta Calenda-

Nihil Sacramentum Baptismi, extra casum necessitatis sine licentia, in privatis ædibus administret, Matrimonio affixat, aut in Capella seu loco consecrato, vel ab Episcopo non benedicto aut conceesso, sine expressa Nostra, vel Vicarii Nostri in spiritualibus Generalis licentia, celebret.